

Má nás rozvoj vědy naplňovat nadšením nebo obavami?

BESEDA

v níž se střetnou
antropolog Ivo Budil a filosof Jiří Hejlek.
Sekundují Petr Hampl a Tomáš Očadlík.

Akce je spojena s uvedením knihy
Tomáše Očadlíka
„Esej o limitované užitečnosti vědy“.

Středa 8. června, 18.00 hod.,
Dům techniků, Novotného lávka 200/5, 110 00 Praha 1

V této eseji se Tomáš Očadlík snaží obhájit toto tvrzení:

**„Užitečnost vědy je limitována tím,
že věda nemá žádný limit.
(Myslí se užitečnost pro velkou skupinu
inteligentních bytostí v určité fázi jejich vývoje.)“**

Hlavní smysl výše uvedeného tvrzení je v tom, že vědci neustále posouvají hranice výzkumu a různé aplikace výsledků vědy a stále se věnují pořád ambicióznějším a potažmo v mnohých případech nebezpečnějším problémům. Neexistuje hranice, za kterou by se vědci nepustili. Pokud někteří z nich jen trochu zaváhají, nahradí je okamžitě jiní, kteří nemají problém prolomit další hranici tzv. vědecké etiky.

Do eseje svými názory přispěli:

Petr HAMPL
(sociolog)

Prof. Jaroslav PETR
(biolog, bioetik)

Petr ROBEJŠEK
(politolog)

Petr HOUF
(IT odborník)

Tomáš Očadlík
(geofyzik)

Autor eseje tvrdí:

Věda se rozvine do té míry, že velké skupině lidí přinese víc škody než užitku. Pravděpodobně to postihne většinu lidské populace. Enormní rozvoj vědy bude hlavní příčinou zániku všech tradičních sociálních struktur a vymožeností, např. samostatných národních států, tradičních rodin i demokratického způsobu vlády. Snahy o byrokratické omezení vědy příliš neuspějí a nakonec úplně selžou. Jde o zcela přirozený vývoj. Vědecko-technický pokrok prostě nelze zastavit.

Dnešní moderní vědec totiž není svobodný.

Ke své práci potřebuje drahé a složité systémy. Většinou mu je poskytuje prostřednictvím různých nadací, veřejných financí a svých lokajů ve státní správě místní nebo globální aristokracie. Aktivně činný soudobý vědec je služebníkem aristokracie a stojí na straně jejích zájmů. Aristokraté se výsledků bezbřehého vynalézání zmocní a zneužijí je pro sebe, tj. k maximalizaci svého bohatství a moci na úkor zbytku lidstva.

„Jednotlivé skupiny aristokratů mezi sebou zápasí o moc a nesmírné výdělky v mezinárodním obchodě, ale nedovolí nikdy, aby to bylo proti zájmům aristokracie jako společenské vrstvy.“ *(Petr Hampl)*

Praktická nemožnost dlouhodobé účinné regulace rozvoje moderní vědy a techniky v kombinaci s nepřiměřenou nerovností v rozdělení materiálního i duševního bohatství ve společnosti je smrtícím koktejlem pro jakoukoliv vyspělou civilizaci.

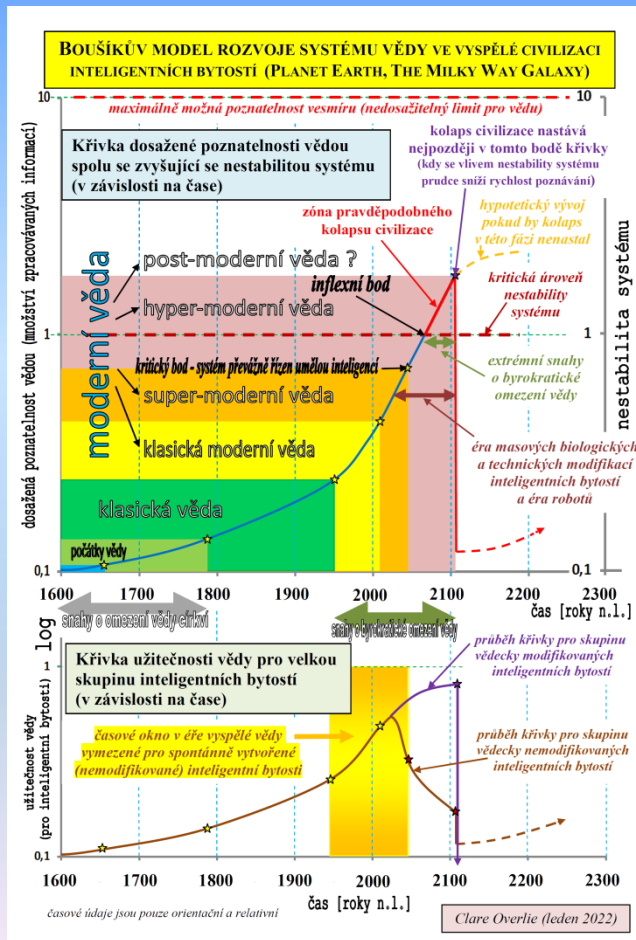

Zobecnění:

Systematické a vysoce sofistikované shromažďování informací a jejich neomezené využívání vyústí opět v chaos, který bude v celku větší, než byl ten na začátku. Proč? Protože vysoce složitý uměle vytvořený systém nelze dlouhodobě uřídit ani sofistikovanými procesy řízení. Proto musí tento systém jednou zákonitě zkolabovat.

To je také v jistém souladu se základním zákonem vesmíru o neustále narůstající entropii.

ČASOVÉ OKNO V ÉŘE VYSPĚLÉ VĚDY

Díky miliardám let přírodní evoluce a současnému stupni vědeckého poznání žijeme v jedinečné a fantastické době – v krátkém **časovém okně v éře vyspělé vědy** vymezeném pro spontánně vytvořené lidské bytosti. Z toho okna je už také vidět všechno, co díky vědě nastane.

Užívejme si radostně zbytků přirozeného zdraví, volnosti a svobody. Necíťme se ještě tak úplně poražení.

Co s tím můžeme dělat my obyčejní?

Určitou možnost nastínil Petr Robejšek ve svých **čtyřech pravidlech osvobození**. Tato pravidla pro chování lidí nemohou zcela odvrátit osud, ke kterému naše civilizace spěje. Ale mohou snad pomoci prodloužit trvání takové společnosti lidských bytostí, jak ji doposud známe. K tomu žádný zoufalý pokus o celoplanetární Velký reset ve společenské, sociální a hospodářské oblasti řízený částí aristokratických elit není třeba. Velký reset by se měl udělat ve vědě, ale to bohužel není možné.

Achillova pata světové aristokracie

Postava Boušika se v knížce neobjevuje jen tak nějakou náhodou. „Boušík“ je česká přezdívka dvanáctileté tmavovlásky. Je to nadmíru chytrá a šikovná dívenka. Její rodiče patří k novodobé světové aristokracii a jsou neuvěřitelně bohatí. Její tatínek je spolupracovníkem a blízkým přítelem mnoha nejvlivnějších lidí světa.

To, co si dovolila na výročním zasedání Globálního kosmického fóra 2021, mohlo projít jen dětem skutečných aristokratů. Ona a jí podobné „aristokratické“ děti rozhodnou, zda je možné prodloužit ono časové okno v éře moderní vědy, když svým rodičům řeknou: „Tati, já ten tvůj nový a báječný svět nechci.“

Upozornění

Knížka je tak trochu filosofická úvaha, břitká satira, divadelní hra, detektivka, parodie na vědecké elaboráty i upřímné literární povzdechnutí. Nedejte se zmást stylem a la Monty Python.

Protože autor knihy ve vědě i v literatuře nic neznamená a nic znamenat nechce, může si dovolit ten luxus a flagrantně porušovat veškerá publikační pravidla a dobré literární mravy. Klidně nechá na čtenáři, aby si sám zvolil, kde v eseji končí legrace a kde začíná vážná věc.

Knihu je možné zakoupit v Českém vlasteneckém knihkupectví

www.pi-shop.cz

Děkuji za pozornost.